

Frivillig särbeskattning av makar

Tabell utvisande ökningen (+) eller minskningen (—) av den sammanlagda direkta skatten för makar

Enbart arbetsinkomster. Kommunal utdebitering för år 1969 = 21 kr per skattekrona. Vid uträk-
krona samt att inkomsterna har stigit med 5 procent från år 1968 till år 1969. Med sammanlagd

Männens inkomst kr	Skatte- system	Kvinnans inkomst, kr						
		6 000	12 000	14 000	16 000	18 000	20 000	22 000
1	2	3	4	5	6	7	8	9
6 000	sam sär	1 986 1 986 ± 0	4 376 4 410 + 34	5 108 5 288 + 180	5 841 6 249 + 408	6 658 7 254 + 596	7 478 8 248 + 770	8 428 9 260 + 832
12 000	sam sär	4 376 4 425 + 49	6 659 6 659 ± 0	7 491 7 537 + 46	8 438 8 511 + 73	9 361 9 499 + 138	10 268 10 434 + 166	11 214 11 388 + 174
14 000	sam sär	5 108 5 324 + 216	7 491 7 558 + 67	8 436 8 436 ± 0	9 361 9 381 + 20	10 280 10 328 + 48	11 215 11 263 + 48	12 179 12 217 + 38
16 000	sam sär	5 841 6 290 + 449	8 438 8 540 + 102	9 361 9 393 + 32	10 278 10 278 ± 0	11 225 11 225 ± 0	12 177 12 160 — 17	13 235 13 114 — 121
18 000	sam sär	6 658 7 295 + 637	9 364 9 531 + 167	10 280 10 340 + 60	11 225 11 225 ± 0	12 189 12 172 — 17	13 236 13 107 — 129	14 294 14 061 — 233
20 000	sam sär	7 478 8 288 + 810	10 272 10 465 + 193	11 215 11 274 + 59	12 177 12 160 — 17	13 236 13 106 — 130	14 283 14 041 — 242	15 341 14 995 — 346
22 000	sam sär	8 428 9 310 + 882	11 218 11 429 + 211	12 179 12 238 + 59	13 235 13 123 — 112	14 294 14 070 — 224	15 341 15 005 — 336	16 418 15 959 — 459
25 000	sam sär	9 791 10 849 + 1 058	12 703 12 936 + 233	13 758 13 745 — 13	14 814 14 630 — 184	15 873 15 577 — 296	16 964 16 512 — 452	18 069 17 466 — 603
30 000	sam sär	12 166 13 457 + 1 291	15 339 15 544 + 205	16 414 16 353 — 61	17 517 17 238 — 279	18 624 18 185 — 439	19 720 19 120 — 600	20 825 20 074 — 751
35 000	sam sär	14 799 16 204 + 1 405	18 064 18 291 + 227	19 167 19 100 — 67	20 270 19 985 — 285	21 377 20 932 — 445	22 473 21 867 — 606	23 641 22 821 — 820
40 000	sam sär	17 502 19 078 + 1 576	20 818 21 165 + 347	21 921 21 974 + 53	23 038 22 859 — 179	24 241 23 806 — 435	25 434 24 741 — 693	26 634 25 695 — 939
50 000	sam sär	23 002 24 722 + 1 720	26 606 26 809 + 203	27 804 27 618 — 186	29 002 28 503 — 499	30 205 29 450 — 755	31 398 30 385 — 1 013	32 598 31 339 — 1 259
75 000	sam sär	37 937 39 725 + 1 788	41 827 41 812 — 15	43 121 42 621 — 500	44 414 43 506 — 908	45 713 44 453 — 1 260	47 003 45 388 — 1 615	48 298 46 342 — 1 956
100 000	sam sär	54 052 55 740 + 1 688	57 942 57 827 — 115	59 236 58 636 — 600	60 529 59 521 — 1 008	61 828 60 468 — 1 360	63 118 61 403 — 1 715	64 413 62 357 — 2 056
200 000	sam sär	122 220 123 640 + 1 420	126 636 125 727 — 909	128 104 126 536 — 1 568	129 573 127 421 — 2 152	131 048 128 368 — 2 680	132 514 129 303 — 3 211	133 985 130 257 — 3 728

I årets statsverksproposition har finansministern annonserat en skattereform som bl. a. innefattar övergång till individuell beskattning av arbetsinkomst. De nya reglerna skall tillämpas första gången vid 1972 års taxering. Reformen gör den frivilliga särbeskattningen överflödigt, och den särskilda skatteberäkningen i vissa fall för makar torde komma att upphävas i samband med att de nya bestämmelserna träder i kraft. Vid årets – och f. ö. också nästa års – taxering gäller dock den frivilliga särbeskattningen som förut.

För det stora flertalet familjer ger sambeskattningen alltså den lägsta skatten. Antalet familjer där frivillig särbeskattning är lönsam ökar emellertid starkt år från

utan barn i olika inkomstkombinationer vid begäran om frivillig särbeskattning vid 1970 års taxering

ningen av kommunalskatteavdraget har förutsatts att 1968 års utdebitering var 20,50 kr per skatte- direkt skatt avses statlig och kommunal inkomstskatt samt sjukförsäkrings- och folkpensionsavgift.

Kvinnans inkomst, kr							
25 000	30 000	35 000	40 000	50 000	75 000	100 000	200 000
10	11	12	13	14	15	16	17
9 791 10 799 +1 008	12 170 13 399 +1 229	14 799 16 132 +1 333	17 502 19 006 +1 504	23 002 24 652 +1 650	37 937 39 643 + 1 706	54 052 55 647 + 1 595	122 226 123 526 + 1 300
12 699 12 895 + 196	15 339 15 495 + 156	18 060 18 228 + 168	20 814 21 102 + 288	26 601 26 748 + 147	41 822 41 739 - 83	57 937 57 743 - 194	126 636 125 622 - 1 014
13 758 13 724 - 34	16 418 16 324 - 94	19 167 19 057 - 110	21 921 21 931 + 10	27 804 27 577 - 227	43 121 42 568 - 553	59 236 58 572 - 664	128 111 126 451 - 1 660
14 814 14 621 - 193	17 521 17 221 - 300	20 270 19 954 - 316	23 038 22 828 - 210	29 002 28 474 - 528	44 414 43 465 - 949	60 529 59 469 - 1 060	129 579 127 348 - 2 231
15 873 15 568 - 305	18 628 18 168 - 460	21 377 20 901 - 476	24 241 23 775 - 466	30 205 29 421 - 784	45 713 44 412 - 1 301	61 828 60 416 - 1 412	131 054 128 295 - 2 759
16 964 16 502 - 462	19 724 19 102 - 622	22 473 21 835 - 638	25 434 24 709 - 725	31 398 30 355 -1 043	47 003 45 346 - 1 657	63 118 61 350 - 1 768	132 521 129 229 - 3 292
18 069 17 466 - 603	20 829 20 066 - 763	23 641 22 799 - 842	26 634 25 673 - 961	32 598 31 319 -1 279	48 298 46 310 - 1 988	64 413 62 314 - 2 099	133 991 130 193 - 3 798
19 720 18 973 - 747	22 480 21 573 - 907	25 436 24 306 -1 130	28 429 27 180 -1 249	34 393 32 826 -1 567	50 237 47 817 - 2 420	66 352 63 821 - 2 531	136 194 131 700 - 4 494
22 476 21 581 - 895	25 441 24 181 -1 260	28 431 26 914 -1 517	31 424 29 788 -1 636	37 388 35 434 -1 954	53 472 50 425 - 3 047	69 587 66 429 - 3 158	139 868 134 308 - 5 560
25 436 24 328 -1 108	28 436 26 928 -1 508	31 426 29 661 -1 765	34 419 32 535 -1 884	40 593 38 181 -2 412	56 708 53 172 - 3 536	73 010 69 176 - 3 834	143 546 137 055 - 6 491
28 429 27 202 -1 227	31 429 29 802 -1 627	34 419 32 535 -1 884	37 412 35 409 -2 003	43 826 41 055 -2 771	59 940 56 046 - 3 894	76 442 72 050 - 4 392	147 217 139 929 - 7 288
34 393 32 846 -1 547	37 393 35 446 -1 947	40 593 38 179 -2 414	43 826 41 053 -2 773	50 273 46 699 -3 574	66 387 61 690 - 4 697	83 291 77 694 - 5 597	154 550 145 573 - 8 977
50 237 47 849 -2 388	53 477 50 449 -3 028	56 708 53 182 -3 526	59 940 56 056 -3 884	66 387 61 702 -4 685	83 291 76 693 - 6 598	100 412 92 697 - 7 715	172 878 160 576 -12 302
66 352 63 864 -2 488	69 592 66 464 -3 128	73 010 69 197 -3 813	76 442 72 071 -4 371	83 291 77 717 -5 574	100 412 92 708 - 7 704	117 894 108 712 - 9 182	191 206 176 591 -14 615
136 188 131 764 -4 424	139 868 134 364 -5 504	143 539 137 097 -6 442	147 211 139 971 -7 240	154 543 145 617 -8 926	172 871 160 608 -12 263	191 199 176 612 -14 587	264 511 244 491 -20 020

år och torde vid 1970 års taxering uppgå till ca 130.000 eller ca 7 % av hela antalet familjer i landet. Det finns alltså anledning att i familjer med två inkomsttagare undersöka om frivillig särbeskattning skall begäras.

Hur sambeskattnings resp. särbeskattnings utfaller beror på inkomsternas storlek och deras fördelning mellan makarna. Tabellen ovan belyser utfallet vid olika inkomstkombinationer. Observera att tabellen bara ger ungefärlig ledning vid bedömningen, eftersom skatten på en viss årsinkomst alltid blir beroende på vilka avdrag som kan medges i det särskilda fallet.

Särbeskattningen sker inte automatiskt i de fall där den är förmånlig, utan särskild

ansökan fordras. Ansökan görs på en speciell blankett. Det räcker om en av makarna skriver under. Ansökningen ges in enligt den ordning som gäller för självdeklarationen, dvs. till den lokala skattemyndigheten, länsstyrelsen, vederbörande taxeringsnämndsordförande eller till något av de särskilda inlämningsställen som anordnas (banker, sparbanker och liknande).

Ansökning skall enligt gällande bestämmelse göras senast den 1 juli taxeringsåret dvs. i det aktuella fallet *senast den 1 juli 1970*. Lämpligen ger man in ansökningen samtidigt med deklarationen. Därvid kan det vara bra att skriva på deklarationsblanketten: ansökan om särbeskattning inges samtidigt härmed, el. dyl. Observera att ansökningen måste förnyas varje år. Om särbeskattning sker ett år innebär detta inte att man automatiskt särbeskattas också i fortsättningen.

Om taxeringsnämnden avviker från deklarationen förlängs ansökningstiden till den 15 augusti taxeringsåret. Har prövningsnämnden ändrat taxeringarna är ansökningstiden två månader från beslutet.

I det följande återges huvuddragen av de aktuella reglerna.

Den frivilliga särbeskattningen innebär att makar, som båda haft arbetsinkomst, efter ansökan kan få den statliga inkomstskatten och folkpensionsavgiften beräknad i princip enligt reglerna för ensamstående skattskyldig. Särbeskattningen är alltså konstruerad såsom en särskild skatteberäkning på debiteringsstadiet. Makarna samtaxeras på vanligt sätt.

De inkomster som utgör arbetsinkomst och alltså berättigar till särbeskattning är bl. a. följande:

inkomst av tjänst: all inkomst utom periodiskt understöd och liknande;

inkomst av jordbruk och rörelse: inkomst från sådan förvärvskälla där den skattskyldige varit verksam i ej blott ringa omfattning. Rörande jordbruksinkomster kan nämnas att inkomst av utarrenderat jordbruk i regel inte är arbetsinkomst.

Inkomst av annan fastighet, tillfällig förvärvsverksamhet och kapital utgör aldrig arbetsinkomst. Undantag från denna regel gäller dock nyssnämnda slags inkomster som inte överstiger 1.000 kr. Sådana inkomster behandlas av praktiska skäl som arbetsinkomst.

På ansökningsblanketten skall den skattskyldige ange om han önskar särbeskattning bara i det fall makarnas sammanlagda skatt blir lägre (alt. 1). Har han gjort detta får han inte någon särskild underrättelse om den lokala skattemyndigheten finner att särbeskattningen ger högre skatt än sambeskattningen. I sådant fall beräknas skatten på vanligt sätt med tillämpning av sambeskattning.

Bara om den skattskyldige i ansökningen angett att han påfordrar särbeskattning även om den sammanlagda skatten blir högre (alt. 2) kan en ansökan bifallas trots att den är oförmånlig för makarna. Det är sålunda ingen risk för att makar genom en ansökan om särbeskattning oavsiktligt skall få högre skatt än eljest.

Beträffande tabellen må framhållas att inkomsterna utgör årsinkomster. Då man läser tabellen bör vidare beaktas att den förutsätter förvärvsavgift på 300 kr hos hustrun.

Om hustruns arbetsinkomst bestått av t. ex. pension är hon inte berättigad till förvärvsavdrag. Den årsinkomst som då svarar mot de uträknade skattebeloppen i tabellen ligger 300 kr lägre än den årsinkomst som anges i tabellen. Om hustrun har barn och är berättigad till högre förvärvsavdrag ligger den verkliga årsinkomsten i motsvarande mån högre än inkomsten som anges i tabellen. Det kan nämnas att särbeskattningen sällan leder till skatteminskning när hustruns årsinkomst understiger 12.000 kr.

Obs. Ansökan om frivillig särbeskattning görs på särskild blankett. Ansökan senast den 1 juli 1970.

G. B.

SKATTENYTT för åren 1951–1968 i blå klotband till salu. Pris 275:– + frakt. Svar till Skattenytts exp., Box 5, 79300 Leksand f. v. b. Märk kuvertet "SKATTENYTT 1951–1968"